

Miraçta beş vakit namazın farz kılınması

Şanlıurfa/Birecik'ten Erkan Akgül: “Mîraç gecesinde Peygamber Efendimizin (asm) Hazret-i Musâ (as) ile görüşerek birkaç kez Cenab-ı Hak'ın katına çıkıp namaz vakitlerinin sayısı hakkında görüşme yaptığına dair hadis var mıdır? Varsa sahih midir? Sahihse îzahı nasıldır? Görünüşte bir nevi Cenab-ı Hak ile pazarlık yapılmış gibi olmuyor mu?”

Hazret-i Peygamberin (asm), Mîrâcî esnasında geçen mânevî olaylardan anlattığı bir hadîsinde; emrolunduğu elli vakit namazı duâ ve niyazları netîcesinde beş vakte indirmeye ve beş vakit olarak teşrî kılınmasına vesîle oluşu mevzubahis edilir. Haber,—hâşâ—hiç de pazarlık değil; bilakis büyük bir merhamet, eşsiz bir rahmet, muazzam bir şefkat ve azametli bir heybet ifâde etmektedir.

Söz konusu haber, hadis rivâyetinde en titiz ölçülere sahip Buhârî ile Müslim'in sahih kaynaklarında vâridir. Müslim'in, Enes bin Mâlik'ten (ra), İbn-i Hazm'dan (ra) ve Ebû Zerr'den (ra) ayrı ayrı rivâyetlerle kitabına aldığı söz konusu hadisi, Buhârî yine Enes bin Mâlik (ra) ve Mâlik bin Sa'sa'nın (ra) rivâyetleriyle zikretmiştir.

Haber, Mîraçta yaşananları konu eden uzun bir hadisin bir bölümünde yer alır. İlgili bölümü buraya alalım:

Peygamber Efendimiz (asm) Mîracını anlatırken buyurdu ki: “Artık Allah, bana vahy ettiğini vahy etti. Üzerime her gündüz ve gece içinde elli namaz farz kıldı. Bu farziyeti yüklenerek döndüm. Nihâyet Mûsâ'ya (as) uğradım. Mûsâ Aleyhisselâm: “Rabb'in ümmetine ne farz kıldı?” diye sordu.

“Elli vakit namaz farz kıldı” dedim. Mûsâ (as) bana:

“Rabb'ine dön, müracaat et, hafifletmesini iste. Zîrâ ümmetin buna tâkat getiremez. Ben senden önce insanları imtihana tâbi tutmuş ve onları tecrübe etmişimdir” dedi.

“Ben de Rabb'ime döndüm ve “Ey Rabb'im! Ümmetim üzerine hafiflet!” diye niyaz

ettim. Benden on vakit namaz indirdi. Bunun üzerine Mûsâ'ya (as) döndüm. Mûsâ (as) tekrar:

“Ümmetin buna güç yetiremez. Rabb'ine dön ve hafifletmesini iste!” dedi. Ben de Rabb'ime niyaz eyledim. Bu defa on vakit namaz daha indirildi. Ben yine Mûsâ'ya (as) dönüp geldim. Mûsâ (as) yine eskisi gibi öğüt verdi. Ben de Rabb'ime tekrar niyaz ettim. Benden on vakit namaz daha indirildi. Bu defa yine Mûsâ'ya (as) dönüp geldim. Mûsâ (as) yine önceki tavsiyede bulundu. Ben de Rabb'ime tekrar niyaz eyledim. Benden on vakit namaz daha indirildi de, artık on vakit namazla emrolundum. Ve Mûsâ'ya (as) dönüp geldim. Mûsâ (as) bana önceki mütalaasını tekrar söyledi. Ben de Allah'a niyaz eyledim de, bu defa her gün beş vakit namazla emrolundum. (Mâlik bin Sa'sa'nın (ra) rivâyetinde:) Rabb'im şöyle buyurdu:

“Yâ Muhammed! Onlar her gündüz ve gece içinde beş namazdır. Her bir namaz için on sevap vardır. Böylece yine o elli namaz olur. Her kim bir hasene ve iyilik yapmak niyet eder de onu fiilen yapamazsa, ona bir iyilik yazılır. Her kim bir kötülük yapmayı tasarlar da, onu işleyemezse onun aleyhine hiçbir şey yazılmaz. Eğer o tasarladığı kötülüğü yaparsa, üzerine bir tek günah yazılır.”

Bunun üzerine Musâ'ya dönüp geldiğimde, Mûsâ (as):

“Ne ile emrolundun?” dedi. Ben de:

“Her gün beş vakit namazla emrolundum” dedim. Musâ (as) tekrar:

“Ümmetin her gün beş vakit namaza muktedir olamaz. Ben senden önce insanları epeyce tecrübe ettim. Ve İsrâiloğullarını sıkı bir imtihana tâbi tuttum. Şimdi sen Rabb'ine tekrar dön ve müracaat et de, bunu ümmetin için daha da hafifletmesini iste” dedi. Ben de:

“Rabb'ime çok döndüm. Öyle ki, artık O'ndan utanır oldum. Beş vakit namaza râzı olacağım” dedim.

“Ben Mûsâ'nın (as) yanından geçince bir ses: “Ben beş vakit namazı farz olarak imzâ ve irâde eyledim. Ve kullarımdan fazlasını indirdim ve hafiflettim” diye nidâ etti. (1)

Bu hadiste: 1-En güzel “duâ ve niyaz” örneği, 2-En güzel “istişâre” örneği, 3-Peygamberlerin ümmetleri lehine en güzel “dayanışma ve ittifak” örneği, 4-Allah'ın fazlını, lütfunu, ihsânını, ikrâmını, merhametini ve şefkatini gösterecek biçimde, duâ ve niyâzlara karşı en güzel “olumlu cevap” ve en latîf “kabûl” örneği, 5-Duâ ve niyaz hususunda, istediğini alana kadar, Allah'a dileğini en güzel “arz” ve en hoş “arzda ısrar” örneği gibi latîf, nezîh, pâk, mukaddes, muallâ, müberrâ, temiz ve yüce bir çok örnekler ilk bakışta gözümüze çarpar.

Namaz gibi dînin direği sayılan bir ibâdetin teşrîinde, böyle nezih tavır ve örnek davranışların yaşandığı bir mânevî hâtıra bize ancak hayret, muhabbet, mehâbet ve heyecan verir; ancak tüylerimizi diken diken eder!

Bu haber ancak, nebîlerin ve resûllerin insanlığın huzûruna ve kurtuluşuna ne kadar düşkün ve ümmete karşı ne kadar “ince ve latîf yürekli” olduklarını; Allah’ın ve Resûlü’nün (asm) ne derece “hadsiz rahmet ve derin şefkat sahibi” bulduklarını bize gösterir.

Dipnot:

1-Müslim, İmân, 74; Buhârî, Salât, 227; İsrâ ve Mîraç, 1551.